

VESANNON ESIOPETUKSEN VUOSISUUNNITELMA 2022-2023

Lukuvuosi 2022-2023

VESANNON ESIOPETUKSEN TOIMINTA-AJATUS:

Esiopetus on alle kouluikäisten lasten tavoitteellista ja suunnitelmallista opetusta ja kasvatusta, joka perustuu esiopetuksen opetussuunnitelmaan. Tavoitteena on edistää ja tukea lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä mahdollistaa luonteva siirtyminen kouluun.

ESIOPETUSYKSIKÖN PERUSTIEDOT

Tätä suunnitelmaa noudatetaan Päiväkoti Esikon esiopetusryhmässä.

Koulutie 16 E, 72300 Vesanto

Esikoulu/p. 044 7885427

Esiopetusryhmän henkilöstö:	
Varhaiskasvatuksen opettaja/ VEO	Suvi Hytönen
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat	Sirpa Ritvanen ja Mari Turpeinen

Oppilaita esiopetuksessa	Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa	Matkaetuun oikeutettujen esioppilaiden määrä
12	11	5

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi	15.08.2022- 16.12.2022
Syysloma	17.10.2022-21.10.2022 (vko.42)
Joululoma	17.12.2022-08.01.2023
Kevätlukukausi	09.01.2023-26.05.2023
Talviloma	06.03.2023-10.03.2023
Vapaapäivä (pääsiäinen)	pe 07.04.2023 ja ma 10.04.2023

Päivittäinen työaika

- klo.08.30-12.30
- ruokatauko 10.30-11.00

Lukuvuoden painopistealueet

- LUONTO
- LIIKUNTA
- KAVERITAIIDOT

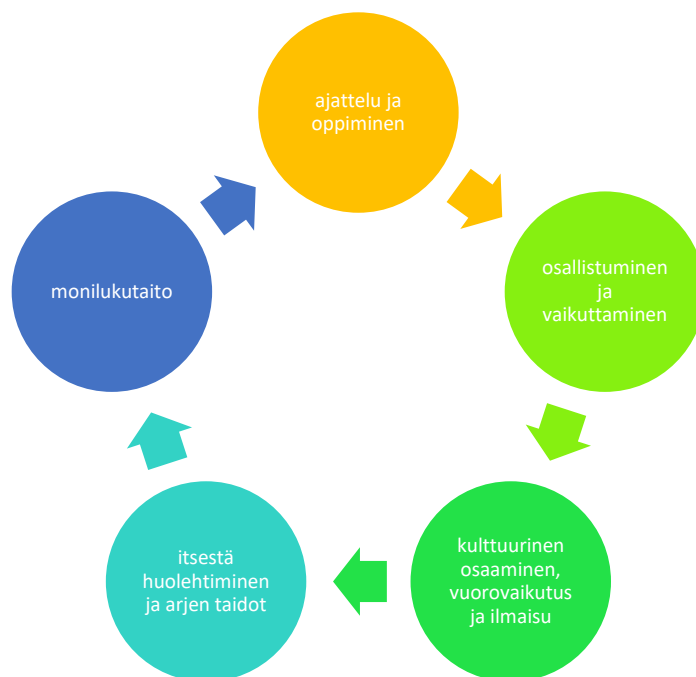
Koko lukuvuoden toimintaa:

- varhaiskasvatuksen erityisopettajan osaaminen käytettävissä päivittäin. VEO- päivä lisäksi tiistaisin
- kirjastokäynnit
- seurakunnan pitämät hetket
- viikoittainen toiminta sisältää mm. musiikkia, liikuntaa, kädentöitä sekä kynätyöskentelyä sekä retkiä lähiluontoon
- lasten syntymäpäivien huomioiminen yksilöllisesti jne.

Oikeudenmukaisuus ja välittäminen

- yhdessä sovittujen sääntöjen noudattaminen, sekä lasten että aikuisten välillä
- yksilöllisyyden kunnioittaminen
- kaikkien tasapuolinen kohtelu
- avoin vuorovaikutus
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- lapsen lähtökohtien huomioonottaminen oppimisessa ja kasvamisessa Oman itsensä, toisten sekä ympäristön kunnioittaminen
- oman ja toisen työn arvostaminen
- leikki- ja työskentelyrauha
- fyysinen ja psyykinen koskemattomuus
- kiusaamiseen puuttuminen ja sen ehkäiseminen
- erilaisuuden hyväksyminen
- luonnon ja ympäristön kunnioittaminen ja vastuuseen kasvaminen
- opitaan ajattelemaan ja toimimaan kestävän kehityksen mukaisesti

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN ESIOPETUKSESSA

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

MONILUKUTAITO JA TIETO JA VIESTINTÄTEKNOLOGINEN OSAAMINEN

LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN TAVOITTEET

Lapsi oppii luottamaan omaan osaamiseensa ja arvioimaan omaa oppimistaan.

Lapsi oppii kuuntelemaan.

Lapsi oppii keskinäistä kunnioitusta, huolenpitoa ja välittämisen asennetta toisia ihmisiä ja ympäristöä kohtaan.

Lapsi oppii ratkaisemaan ongelmatilanteita itsenäisesti.

Lapsi oppii toimimaan hyvien tapojen mukaisesti.

Lapsi oppii huolehtimaan itsestään, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä.

Lapsi oppii tekemään valintoja kestävän elämäntavan mukaan.

Lapsi oppii toimimaan turvallisesti liikenteessä.

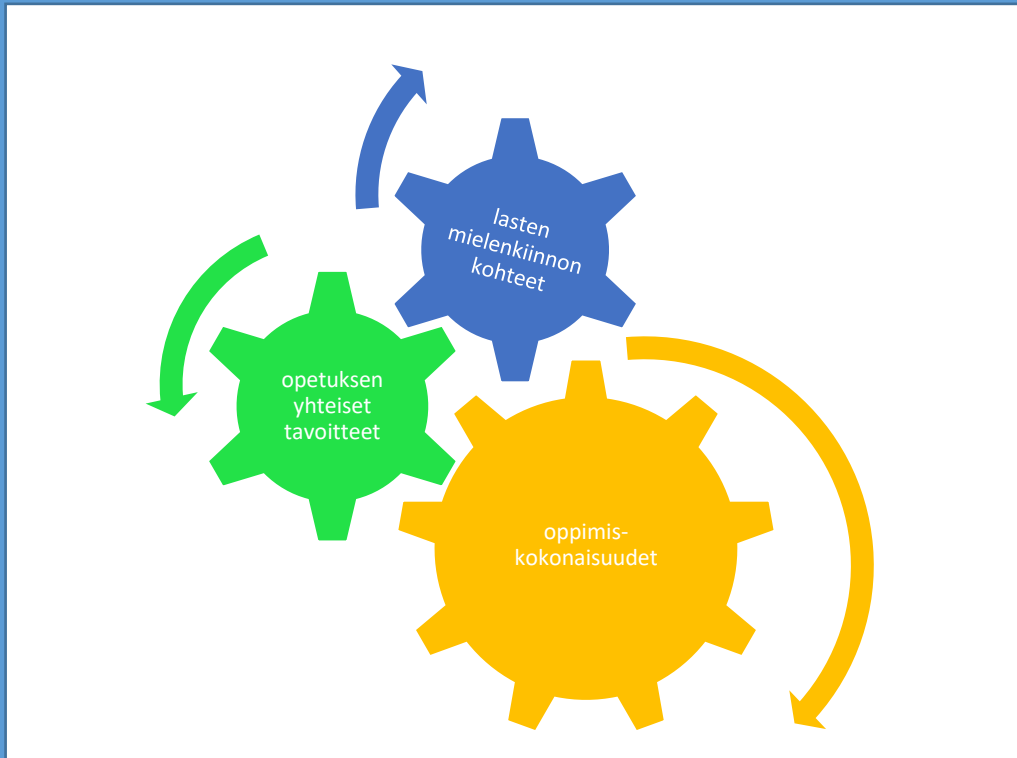
Lapsi omaksuu erilaisia lukutaitoja (kuvalukutaito, kirjoittaminen, lukeminen, numeerinen lukutaito, medialukutaito).

Lapsi oppii käyttämään erilaisia viestintävälineitä ja hyödyntämään tietotekniikkaa omassa oppimisessaan.

Lapsi oppii osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja.

Monipuoliset oppimisympäristöt ja työtavat

Tiedon ja taidonalat

Laaja-alainen osaaminen

Opetuksen yleiset tavoitteet:

Lapsi saa leikkiä omaehtoisesti ja ohjattuna.

Jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa.

Lapsi oppii käyttämään ilmaisun eri muotoja ja saa elämyksiä taiteesta ja luovista prosesseista.

Lapsi kiinnostuu puhutusta kielestä, lukemisesta sekä kirjoittamisesta.

Lapsi saa valmiuksia ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta (historia, etiikka, katsomus).

Lapselle luodaan pohja matemaattisen ajattelun kehittymiselle.

Lapsen luonnon tuntemus ja kokemukset arjen teknologiasta vahvistuvat.

Lasten kanssa liikutaan monipuolisesti sekä sisällä että ulkona ja hän oppii liikunnan ja ravinnon merkityksen.

Lapsen vuorovaikutus ja -tunnetaidot

Ilmaisun monet muodot

Musiikki

Toiminta on monipuolista ja moniaistista, ja sen tavoitteena on vahvistaa lasten kiinnostusta ja suhdetta musiikkiin. Lapsille tarjotaan kokemuksia heidän omista musiikillisista taidoistaan laulun, tanssin, liikkeen, soiton ja oman musiikin luomisen avulla. Heidän kanssaan opetellaan lauluja ja tutustutaan eri musiikkityyleihin ja soittimiin. Musiikilla leikitään, kokeillaan ja improvisoidaan. Lasten kanssa havainnoidaan äänen tasoa, kestoa, voimaa ja sointivärejä musiikillisessa toiminnassa. Opetus tarjoaa lapsille kokemuksia musiikin tekemisestä yhdessä.

Kädentyöt

Harjoittelemme käsitöiden tekemistä ja erilaisten työvälineiden käyttöä. Lapsia innostetaan käsitöiden tekemiseen. Lasten kanssa kokeillaan sekä kovien että pehmeiden materiaalien käyttöä ja opetellaan niiden käsittelyssä tarvittavia tekniikoita ja perustaitoja. Lapsia rohkaistaan suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia käsitöitä mielikuvituksensa ja omien taitojensa puitteissa yhdessä toisten kanssa. Työskentelyssä voidaan hyödyntää paikallisia tai lapsiryhmän taustoihin liittyviä käsityöperinteitä.

Kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisuus

Tuemme lasten kuvallisen ajattelun ja kuvailmaisun kehittymistä tekemällä, tulkitsemalla ja arvioimalla erilaisia kuvia. Opeteltava asia suunnitellaan lasten kokemusmaailmasta ja kiinnostuksen kohteista lähtien. Lapsia rohkaistaan kokeilemaan erilaisia kuvan tekemisen tapoja, välineitä ja materiaaleja. Kuvan tekemisen taitoja harjoitellaan moniaistisesti esimerkiksi maalaamalla, rakentamalla ja mediaesityksiä tekemällä. Lasten kanssa havainnoidaan heidän itse tuottamiensa kuvien lisäksi taideteoksia, median kuvia, esineiden muotoilua sekä rakennetun ja luonnon ympäristön kohteita. Lapsia ohjataan tulkitsemaan ja kertomaan ajatuksiaan kuvallisista viesteistä. Kuvia tarkasteltaessa

kiinnitetään huomiota esimerkiksi väreihin, muotoihin, materiaaleihin, tekijään, esitysyhteyteen ja kuvien herättämiin tunteisiin.

Suullinen ja kehollinen ilmaisu

Rohkaisemme lapsia suulliseen ja keholliseen ilmaisuun monipuolisten harjoitusten ja leikin avulla. Tavoitteena on, että lapset saavat kokemuksia siitä, miten kielellä ja keholla voidaan leikkiä ja viestiä monimuotoisesti. Lasten mielikuvituksesta nousevia tai heidän kokemiaan ja havaitsemiaan asioita työestetään yhdessä ilmaisun keinoin. Opetuksessa hyödynnetään loruja, runoja sekä lasten kirjallisuutta. Lapset saavat kokemuksia sekä spontaanista ilmaisusta että yhteisesti suunnitellusta prosessista. Ilmaisumuotoina voidaan käyttää esimerkiksi draamatoimintaa, sanataidetta ja tanssia.

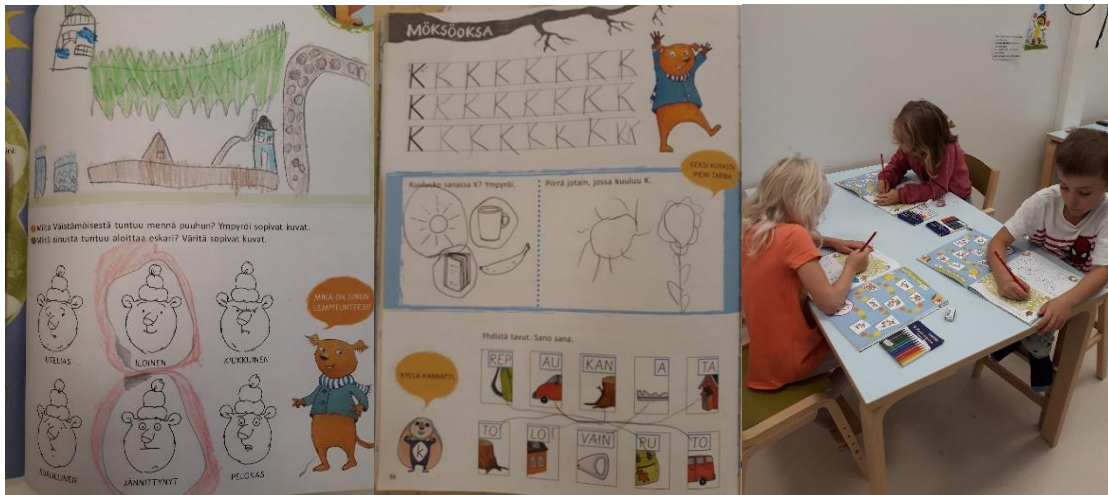
Kielen rikas maailma

Arjessa

Tuemme lasten suomen kielen taidon kehittymistä monipuolisesti. Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia harjoitella kuuntelemista ja puhumista erilaisissa tilanteissa. Ohjaamme kertomaan ja keskustelemaan sekä eläytymään, ymmärtämään ja muistamaan kuulemaansa. Sanojen merkityksiä pohditaan yhdessä ja sanoilla leikitellään. Yhteisissä keskusteluissa lapset kehittävät taitojaan kysyä, päätellä ja arvioida kuulemaansa. Lapsia innostetaan tarinoiden tekemiseen ja taitoa harjoitellaan esimerkiksi saduttamalla.

Luemme lapsille erilaisia tekstejä ja niistä keskustellaan yhdessä. Tämä auttaa lapsia ymmärtämään lukemisen merkitystä. Opettajan mallintamisen ja erilaisten harjoitusten avulla lapset saavat kokemuksia siitä, miten puheen voi muuttaa kirjoitetuksi kieleksi ja kirjoitetun kielen puheeksi. Tutkimme kirjoitettua ja puhuttua kieltä yhdessä. Ohjaamme lapsia havaitsemaan, että puheen voi jakaa pienempiin osiin, kuten sanoihin, tavuihin ja äänteisiin. Käytämme opetuksessa monipuolisesti lastenkirjallisuutta. Lapsia rohkaistaan kertomaan ja ilmaisemaan eri tavoin kuulemastaan.

Tuemme erilaisten leikkien ja harjoitusten avulla lasten hienomotoristen taitojen kehittymistä sekä heidän kykyään hahmottaa tilaa ja suuntia. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen kynäotteeseen.

Tuemme lasten kielellisiä valmiuksia havainnoimalla eri kieliä yhdessä lasten kanssa. Autamme lapsia havaitsemaan ympäröivän maailman kielellinen ja kulttuurinen rikkaus ja kiinnostavuus. Käytämme opetuksessa erikielisiä lauluja, leikkejä ja viittomia.

Yhteistyö kirjaston kanssa

Teemme monipuolista yhteistyötä kirjaston kanssa, mm. säännölliset kirjastokäynnit, jolloin lapset saavat lainata mielikirjojaan, monipuolinen tutustuminen erilaisiin lastenkirjallisuuden tyyleihin, kuukausittaiset satutunnit, musiikki- ja dvd-tarjonnan monipuolinen hyödyntäminen.

Minä ja meidän yhteisömme

Museo

Teemme vierailun kotiseutumuseoomme.

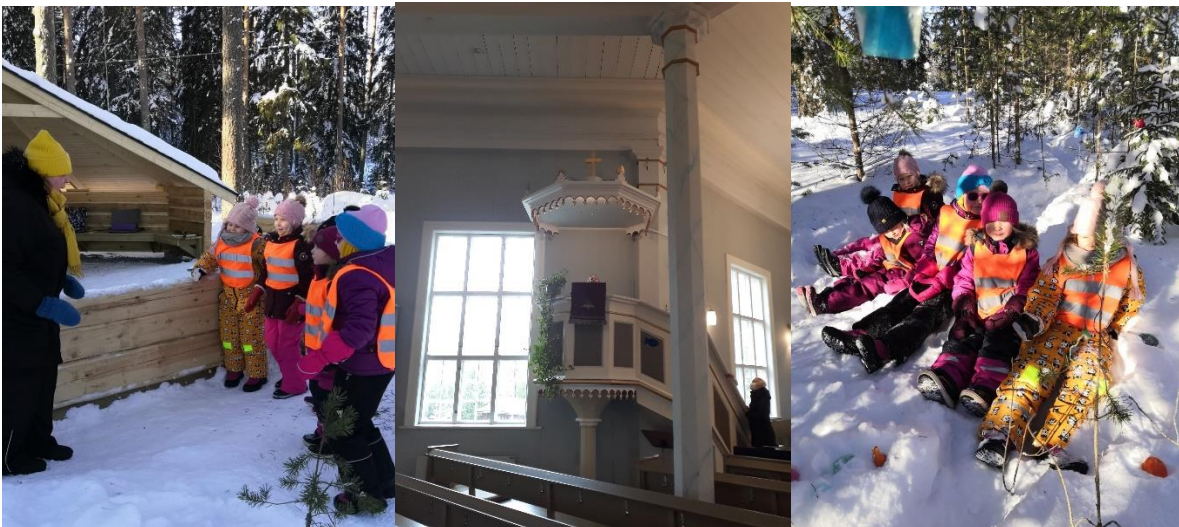
Vierailijat ja vierailut

Kutsumme vierailijoita eskariimme. Esimerkiksi hammashoitaja ja pelastuslaitoksen henkilöstö vierailevat esikouluryhmässä vuosittain. Käymme myös mahdollisesti vierailulla palvelutaloissa. Tutustumme mahdollisuuksien mukaan eri ammatteihin vierailemalla lasten vanhempien työpaikoilla sekä muissa mielenkiintoisissa kohteissa.

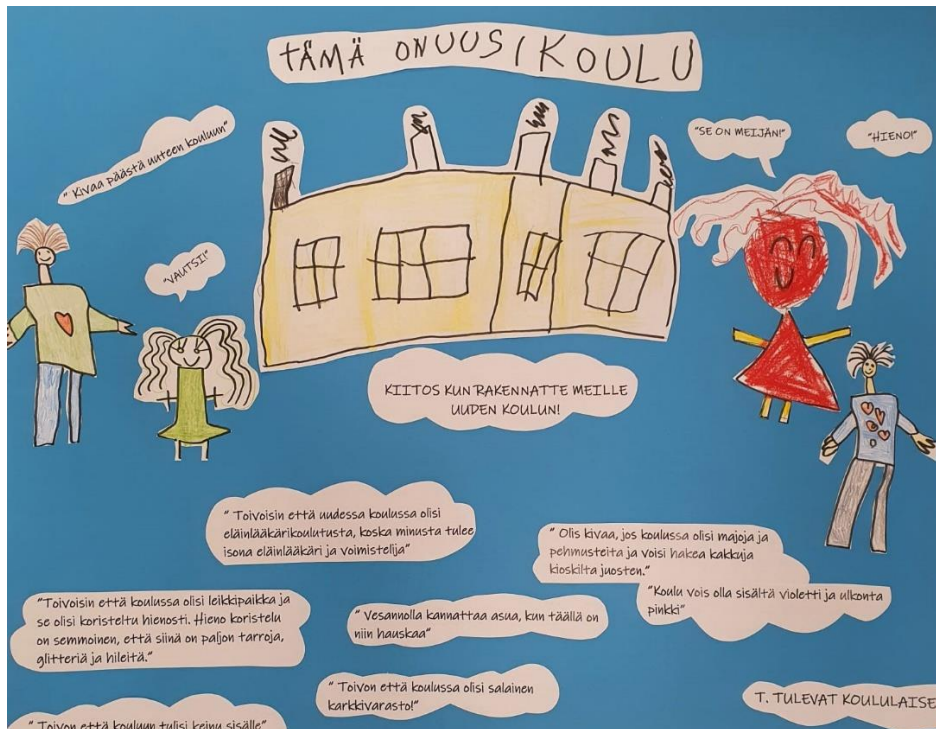
Seurakunta

Kasvatuksen pappi Niiniveden seurakunnasta vierailee luonamme sovittaessa valitsemansa teeman tiimoilta. Seurakunta on mukana myös satutuntien järjestämisessä.

Koulu

Teemme monipuolisesti yhteistyötä koulun kanssa esimerkiksi yhteisten tapahtumien, juhlien ja teemapäivien merkeissä. Esikoululaisten tuleva luokanopettaja vierailee keväällä päiväkodilla tutustumassa tuleviin oppilaisiinsa. Esikoululaisille järjestetään myös keväisin tutustumispäivä kouluun.

Kiitoskortti lapsilta koulun rakentajille.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Kannustamme lapsia tutkimiseen ja tuemme ihmettelyä ja pohtimista. Lapset saavat tutkia heitä kiinnostavia aiheita ja aikuinen rikastuttaa näitä. Ongelmanratkaisukykyä tuetaan ja etsitään yhdessä vastauksia. Tartutaan lasten kysymyksiin, syvennetään ja laajennetaan niitä.

Tutkimuksen aiheena ovat monipuolisesti matemaattiset, luonnontieteelliset, historiallisyhteiskunnalliset, esteettiset, eettiset ja uskontokasvatukselliset aihepiirit. Tutkimusta tehdään esiopetusympäristössä sekä hyödyntäen lähimetsää ja luontoa.

Kasvan ja kehityn

Liikunta ja lepo

Liikumme säännöllisesti. Hyödynnämme Vesantohallin sekä lähiympäristön tarjoamia monipuolisia liikuntamahdollisuuksia. Talvikaudella hiihdämme ja luistelemme sääolosuhteet huomioiden mahdollisimman paljon. Syksyisin ja keväisin käytössämme on iso urheilukenttä. Käymme myös paljon kävelyretkillä sekä metsäretkillä lähimetsissä. Pidämme päivittäin noin puolen tunnin lepotauon lukien tarinoita.

Ruoka ja terveys

Ruokailussa kiinnitämme erityisesti huomiota hyvien ruokailutapojen omaksumiseen ja ruokailutilanteen sosiaalisen merkityksen huomaamiseen. Tutustumme monipuolisesti erilaisiin ruokiin ja ruokakulttuureihin.

Valmistamme ruokaa/leivomme vuoden kierron mukaisesti. Syksyllä hyödynnämme luonnosta ja puutarhasta saatavia aineksia (marjat, omenat, sienet). Lapset poimivat/keräävät em. itse ja valmistamme niistä yhteisiä herkkuja. Tavoitteena on, että lapset tulevat tietoisiksi ruoan alkuperästä.

Turvallisuus

Tutustuessamme lähiympäristössämme kiinnitämme erityisesti huomiota turvalliseen liikkumiseen liikenteessä. Vierailemme pelastuslaitoksella, missä lapsi saa positiivisen kuvan ja paljon tietoutta turvallisuusasioita. Kiinnitämme erityistä huomiota lapsen turvallisuuden tunteen tukemiseen, antaen heille valmiuksia pyytää ja hankkia apua sekä toimia turvallisesti tavallisimmissa arjen tilanteissa. Eskariryhmälle on laadittu oma kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma. Kiusaamiseen puututaan välittömästi.

ESIOPETUSYKSIKÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

OPPIMISYMPÄRISTÖN TAVOITTEET

Tarjoaa mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä.

Tarjolla on riittävästi erilaiseen leikkiin ja opetteluun soveltuvia materiaaleja sekä havainto- ja työvälineitä.

Käytetään ja sovelletaan tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

Mahdollistaa lasten osallistumisen oppimisympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen.

Ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä käytetään opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen.

Hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden tarjoamia mahdollisuuksia (kirjasto- kulttuuri –ja liikuntatoimi).

Oppimisympäristöt muodostavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen.

Oppimisympäristöt tarjoavat mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen.

Oppimisympäristöt tukevat lasten aktiivisuutta, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä oppimaan oppimisen taitoja ja tasa-arvoa.

Fyysinen oppimisympäristö

Päiväkoti Esikon esiopetustilat on rakennettu ja suunniteltu lapsia varten. Esiopetustiloihin kuuluu kaksi huonetta, joissa lapset saavat toimia vapaasti. Oppimisympäristössä on välineitä, jotka mahdollistavat monipuolisen sekä ohjatun että vapaan toiminnan. Opetustilat ovat muunneltavissa eri toimintoja varten. Esiopetuksen kalusteen ovat lasten kalusteita. Lisäksi esiopetusryhmällä on käytössä päiväkodin sali. Vesantohalli on käytössä myös vähintään kerran viikossa. Ulkoilua varten käytettävissä on aidattu päiväkodin piha-alue ulkoleikkivälineineen. Esioppilaat ulkoilevat pääasiassa päiväkodin piha-alueella ja lähiluonnossa. Piha-alueella on hiekkalaatikot, kiipeilyteline, keinut, ja leikkimökki.

Lähiluonto mahdollistaa myös monipuolisen oppimisen, liikkumisen ja retkeilyn eri vuodenaikoina.

Psyykkinen oppimisympäristö

Annamme lapsille leikki- ja työskentelyrauhan.

Annamme aikaa ja tilaa lapsen ajattelulle.

Meillä on selkeät rajat ja säännöt.

Meillä on oppimisen iloa.

Pyrimme sekä lasten, että aikuisten oman itsensä hyväksymiseen (omat vahvuudet ja kehittämisen tarpeet).

Vahvistamme itsenäisyyden ja elämänhallinnan tunnetta (olen oman elämäni toimija ja vaikuttaja, itsesäätelytaidot).

Kasvatamme ammattitaitoisesti ja sensitiivisesti.

ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Esiopetusvuosi on sujunut hyvissä merkeissä. Olemme painottaneet etenkin kaveritaitoja ja hyviä tapoja sekä hyvän ryhmähengen luomista. Esiopetusryhmä on kasvanut yhdellä oppilaalla ja on nyt 13.

Leikkirauhan, kiireettömyyden ja yleensäkin rauhallisen oppimisympäristön takaamiseksi päiväjärjestys on toteutettu niin, että lapsilla on aamupäivällä enemmän aikaa pitkäkestoisen toiminnan opetteluun ulkoilun toteutuessa vasta ruuan jälkeen. Tähän on oltu tyytyväisiä ja se on ryhmäyttänyt eskarilaisia paremmin omaksi porukakseen.

Olemme saaneet nauttia useiden yhteistyökumppanien (mm. MLL, kulttuuritoimi, Niiniveden seurakunta) tarjoamista esityksistä ja konserteista, jotka toivat mukavaa vaihtelua arkiseen aherrukseen. Vierailimme lokakuussa myös Ryttsyretkillä.

Kevätlukukaudella talviliikunta oli keskeisessä asemassa samoin, kuin kielellisten ja matemaattisten taitojen testaus ja arviointi. Osallistuimme myös Kalervo Hämäläinen-laulukilpailuun. Kevätretki tehtiin Kuopion kaupunginteatteriin. Kouluun tutustuminen on aloitettu jo aikaisemmin huhtikuussa mm. ruokailemalla koululla ja touhuamalla kummioppilaiden kanssa. Lasten esiin tuomia ideoita on rikastutettu ja kehitetty edelleen (mm. saunaleikki ja koululeikki).

Lapset ovat viihtyneet esiopetuksessa ja perheet ovat olleet tyytyväisiä palveluun.

Suunnitelma on toteutunut.